

Dobrzycki, Jerzy

Z pobytu w NRF i w Anglii

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 15/2, 460-461

1970

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i techniki starożytnej; historii nauki i techniki średniowiecznej; historii matematyki i mechaniki; historii fizyki i astronomii; historii nauk chemicznych (łącznie z farmaceutycznymi); historii nauk o Ziemi; historii nauk biologicznych (łącznie z naukami medycznymi); historii nauk o człowieku (antropologia, psychologia, socjologia, etnologia); historii techniki; historii nauki i techniki lotniczej, raketowej i kosmicznej. Listy sympozjów kongresowych jeszcze nie podano.

Uczestnicy Kongresu, którzy pragną wygłosić komunikat na posiedzeniu sekcijnym, powinni do 1 XI 1970 przekazać do biura Kongresu (Moskwa K-12, Staropanski pier. 1/5) streszczenie komunikatu nie przekraczające 200 słów. Oficjalnymi językami Kongresu są: angielski, francuski, niemiecki, rosyjski.

Biuletyn informuje poza tym, że przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Kongresu jest prof. B. Kiedrow, jego zastępcami: dr A. Fiodorow, prof. A. Grigorjan, prof. S. Mikulinski i prof. A. Juszkiewicz, a sekretarzem — dr A. Wołodarski.

Drugi z kolei biuletyn Kongresu ma być rozesłany we wrześniu.

SKŁAD MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII HISTORII NAUKI

Sekretariat Międzynarodowej Akademii Historii Nauki sporządził listę członków tej instytucji według stanu na koniec 1969 r. Z porównania tej listy z analogiczną listą sprzed 3 lat¹ wynika, że w ciągu lat 1967—1969 liczba członków rzeczywistych wzrosła o 9 — do 96, a liczba członków korespondentów o 1 — do 113. Ogółem zatem Akademia liczy 209 członków.

Wyraźna już w końcu 1966 r. przewaga członków pochodzących z 5 krajów jeszcze się pogłębiła, gdyż łączna ich liczba wzrosła o 11 — do 120. Pierwsze miejsce zajmują nadal Stany Zjednoczone (40 członków), dalej idą: Francja i Wielka Brytania (po 22 członków), ZSRR (21 członków) i NRF (15 członków). Z kolei Holandia ma 10 członków, Włochy — 8, Belgia i Brazylia — po 6, a Hiszpania i Polska — po 5.

Liczba członków polskich zmniejszyła się o 2, co jest wynikiem śmierci w latach 1967—1968 członka rzeczywistego prof. A. Birkenmajera oraz członków korespondentów prof. A. Teskego i doc. M. Radwana. Wybrano natomiast w ciągu ostatniego trzylecia tylko jednego polskiego członka korespondenta — prof. B. Olszewicza². W rezultacie Polska z siódmego miejsca na liście przesunęła się na miejsca dziesiąte — jedenaste, które dzieli z Hiszpanią.

Ogólna liczba krajów, z których pochodzą członkowie Akademii nie uległa zmianie i wynosi 37. Zabrakło wśród tych krajów Indii, pojawiła się natomiast Norwegia.

E. O.

Z POBYTU W NRF I W ANGLII

Dwumiesięczną podróż zagraniczną rozpocząłem od Hamburga, gdzie w dniu 10 października 1969 r. odbyło się zebranie komitetu redakcyjnego, przygotowującego zbiorowe dzieło poświęcone recepcji teorii Kopernika w wiekach XVI i XVII. Komitet ten został powołany na posiedzeniu Komitetu Kopernikowskiego Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki w Warszawie w kwietniu 1968 r.¹ w składzie: J. Dobrzycki (Polska), J. R. Ravetz (Wielka Brytania), H. Sandllad (Szwecja)

¹ Por. informację w nrze 2/1967 „Kwartalnika”, s. 487.

² Por. informację o tym wyborze w nrze 2/1968 „Kwartalnika”, s. 517.

³ Por. sprawozdanie z tego posiedzenia w nrze 3/1968 „Kwartalnika”, s. 732.

i B. Sticker (NRF). Publikacja będzie zawierała prace autorów z kilkunastu krajów świata i zostanie wydana w Polsce w 1973 r. Na posiedzeniu w Hamburgu omówiono stan przygotowań książki, jej układ i zagadnienia wydawnicze.

Pozostałe 8 tygodni spędziłem w Londynie, pracując w bibliotece British Museum nad weryfikacją i rozszerzeniem opracowań, przygotowywanych do *Opera omnia* Kopernika². Wybór miejsca pracy — zgodnie z przewidywaniem — okazał się bardzo trafny wobec nagromadzenia w londyńskiej bibliotece zarówno bogatego zasobu materiałów źródłowych rękopiśmiennych oraz wczesnych wydawnictw z zakresu astronomii i matematyki, jak i niemal kompletu literatury historycznonaukowej dziewiętnasto- i dwudziestowiecznej.

Jerzy Dobrzycki

Włochy

TRZYNASTE CONVEGNO VOLTA

Charakterystyczną cechą tradycyjnych, organizowanych przez Akademię dei Lincei sesji zwanych w skrócie Convegno Volta jest to, że bierze w nich udział nie-liczne grono zaproszonych osób, które przygotowują w zakresie ustalonej problematyki, a następnie wygłaszają na sesji dłuższe referaty, przeważnie typu przeglądowo-syntetycznego, trwające ok. 45 min. Referaty są później ogłaszane drukiem, z tym że już wówczas ich objętość nie jest ograniczona. Zbiór referatów każdego kolejnego Convegno, w odrębnym tomie, wydaje Akademia dei Lincei.

Trzynaste Convegno Volta, które odbywało się od 9 do 15 kwietnia 1969 r. w Rzymie i w pobliżu Florencji, nosiło nazwę *Wschód i Zachód w średniowieczu: filozofia i nauka*. Była to podjęta po 13 latach kontynuacja analogicznej sesji (XII Convegno Volta), która odbyła się w Rzymie i Florencji w 1956 r. również na temat *Wschód i Zachód w średniowieczu*, lecz obejmowała wtedy historię nauk moralnych, historycznych i filologicznych.

Z Polski do wygłoszenia referatów na XIII Convegno Volta byli zaproszeni i wzięli udział w Convegno: orientalista prof. Tadeusz Lewicki i astronom prof. Eugeniusz Rybka, obaj z Krakowa. Łącznie na XIII Convegno wygłoszono 32 referaty. Całości debaty przewodniczył prof. Enrico Cerulli, ponadto przewodniczącego miało każde z posiedzeń. Referaty były wygłaszane w 5 językach, z tego: 12 po włosku, 11 po francusku, 5 po angielsku, 3 po hiszpańsku i 1 po niemiecku.

Sesja rozpoczęła się w Rzymie 9 kwietnia rano we wspaniałej renesansowej sali gmachu Villa della Farnesina, gdzie odbywały się potem wszystkie rzymskie posiedzenia Convegno. Po przemówieniach powitalnych pierwsze referaty wygłosili: M. C. Hernandez o awerroizmie (hiszp.) oraz E. Gilson o awicennizmie (franc.) na średniowiecznym Zachodzie. Spośród 11 kolejnych posiedzeń 6 odbyło się w Rzymie (9 — 12 kwietnia), a 5 w Vinci, Castel di Poggio i Florencji (13 — 15 kwietnia).

Pierwsze dwa rzymskie posiedzenia, 9 i 10 kwietnia, dotyczyły filozofii arabskiej i jej powiązań z Zachodem. Wygłoszono na ten temat następujące referaty: F. Lucchetti, *Tzw. teoria podwójnej prawdy u Awicenny i jej rozpowszechnienie na Zachodzie* (wł.); M.-T. d'Alverny, *Awicennizm we Włoszech* (wł.); M. Battlori, *Arnold z Villanova i Rajmund Lullo oraz ich związki z nauką arabską w XIII w.* (wł.); S. Vanni Rovighi, *Awerrościści bolońscy* (wł.); R. Brunschvig, *Filozofia średniowiecznego prawa muzułmańskiego* (fr.); G. Vajda, *Filozofia żydowska w średniowieczu*

² W sprawie tego wydawnictwa por. np. sprawozdanie z posiedzenia Komisji Kopernikańskiej Komitetu Historii Nauki i Techniki (PAN w nrze 3/1968 „Kwartalnika”, s. 731.